

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ**

**ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ**

Α.Μ. : 1/2020

Προϋπολογισμός : 1.779.268,23 € (συμπ. Φ.Π.Α. 24%)

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

**ΕΡΓΟ: «ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ»**

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
«ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΓΕΝΙΚΑ	7
1. Τίτλος του έργου	7
2. Σύνοψη Περιγραφή του Έργου	7
3. Θέση έργου	7
4. Στοιχεία του ΚτΕ (Κύριος του Έργου)	7
5. Μελετητής	7
6. Ανάδοχος Κατασκευής	8
7. Συντονιστής Ασφάλειας και Υγείας	8
8. Περιγραφή φάσεων εκτέλεσης του Έργου και των εφαρμοζόμενων μεθόδων εργασίας	8
ΤΜΗΜΑ Β	8
Υφιστάμενο περιβάλλον και δίκτυα ΟΚΩ	8
ΤΜΗΜΑ Γ	9
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	9
ΤΜΗΜΑ Δ	22
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	22
ΤΜΗΜΑ Ε	26
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	26
1. Οργάνωση Διοίκησης	26
2. Υποχρεώσεις Φορέα - Εργαζομένων	27
3. Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας	28
4. Επιθεώρηση θέσεων εργασίας	31
5. Λοιπά προληπτικά μέτρα – φαρμακείο	32
ΤΜΗΜΑ Η	42
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ	42
ΣΗΜΑΝΣΗ - ΣΥΜΒΟΛΑ	44

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΧΑΔΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)
(Π.Δ. 305/96, άρθρο 3, παράγραφοι 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το ΑΠΟΦ. ΔΕΕΠΠ/οικ./85/14.5/1.6.2001 (ΦΕΚ 686 Β'), «Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή / και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε δημόσιο έργο», αρθρ. 1, «ο ανάδοχος μελέτης οφείλει να επισημαίνει έγκαιρα στο ΚΤΕ τους κινδύνους οι οποίοι συνδέονται τόσο με τις βασικές παραδοχές του έργου, όσο και με τις τεχνικές απαιτήσεις της κατασκευής. Ο ανάδοχος μελέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη του κατά τον σχεδιασμό του ΤΕ, τις γενικές αρχές πρόληψης του εργασιακού κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96, προσαρμοσμένες για τα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Την εξάλειψη των κινδύνων στην πηγή τους
- Την αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους.
- Την εκτίμηση των κινδύνων που θα μπορούν να αποφευχθούν και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης τους.
- Την περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν, απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την κατασκευή, συντήρηση ή επισκευή του έργου.
- Την αντικατάσταση επικίνδυνων υλικών από λιγότερα επικίνδυνα.
- Την προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.
- Τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/ και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
- Την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.
- Το σχεδιασμό ενός συστήματος διαχείρισης της πρόβλεψης του εργασιακού κινδύνου, στο οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα οι ρόλοι και αρμοδιότητες των στελεχών διοίκησης του έργου, καθώς και των ειδικών θεσμών για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (Τεχνικός Ασφαλείας, Συντονιστής Ασφαλείας και Υγείας των Εργαζομένων) που προβλέπονται από την νομοθεσία.

Επίσης θα περιλαμβάνονται οι βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας της εργασίας (π.χ. αναφορά εργατικών ατυχημάτων, έκτακτης ανάγκης, χρήση εκρηκτικών, κατάρτισης προσωπικού, ιατρικών εξετάσεων) καθώς και οδηγίες ασφαλούς εργασίας, όπου αυτό απαιτείται (π.χ. χρήση μέσων ατομικής προστασίας, εργασία σε ύψος).

Σκοπός του συστήματος είναι να αποτελέσει την βάση για τον σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος οργάνωσης και διαχείρισης της ασφάλειας από τον ανάδοχο κατασκευής.»

Σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και με βάση τα προβλεπόμενα στην Αποφ.ΔΙΠΑΔ/οικ/177/14.3.2001 και τα υποδείγματα που εκπόνησε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, καταρτίστηκε το παρόν Σχέδιο και ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας του έργου, πληρώνοντας τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Πληροφορίες για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για εργασίες που οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του.
- Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων.
- Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που απαιτούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από τις μελέτες (ειδικοί τύποι ικριωμάτων, διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα κ.τ.λ.)
- Διαδικασίες για τον χειρισμό θεμάτων ασφαλείας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή του έργου.
- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

Ο Ανάδοχος θα εφαρμόσει **Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ)** στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Οι ελάχιστες απαιτήσεις του ΣΟΔΑΥΕ που θα τηρηθούν είναι οι παρακάτω:

1. Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.

2. Ορισμός τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφάλειας/ συντονιστή θεμάτων ασφάλειας και υγείας καθώς και του ιατρού εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν. 1568/85, Π.Δ. 17/96, Π.Δ. 305/96 και Π.Δ. 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφάλειας και συντονιστή ασφάλειας και υγείας της εργασίας καθώς και του γιατρού εργασίας θα γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Διευθύνουσα

Υπηρεσία και στο αρμόδιο ΚΕΠΕΚ του ΣΕΠΕ. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας συντονιστή ασφάλειας και γιατρού εργασίας, μετρήσεις αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού κ.λ.π. ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένα (Π.Δ. 95/99, Π.Δ. 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π.).

3. Καθορισμός προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

4. Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων.

5. Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας.

Κατ' ελάχιστον θα πραγματοποιηθούν διαδικασίες για:

- Αναφορά ατυχήματος
- Διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας,
- Αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης,
- Χρήση μέσων προσωπικής προστασίας,
- Εκπαίδευση προσωπικού,
- Ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

6. Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

7. Διαδικασίες Επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις θα τεκμηριώνονται γραπτά.

8. Άλλες προβλέψεις.

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης εργασιών στο έργο προς το αρμόδιο ΚΕΠΕΚ του ΣΕΠΕ.
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίησης εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ.
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο
- Πρόβλεψη για σύγκλιση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού Εργασίας.

Ο Συντονιστής Ασφάλειας και Υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες

όσον αφορά θέματα ΑΥΕ και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚΤΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου έτσι όπως κατασκευάστηκε.

ΤΜΗΜΑ Α**ΓΕΝΙΚΑ****1. Τίτλος του έργου**

**«ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ»**

2. Σύνοψη Περιγραφή του Έργου

Στο φυσικό αντικείμενο της πράξης περιλαμβάνονται εργασίες ασφαλτόστρωσης του δρόμου προς μοναστήρι, στη Νήσο Ψαρών, μήκους 9.363m. Θα γίνουν οι ακόλουθες εργασίες:

1. Καθαρισμός του χάνδακα απορροής ομβρίων, από επιχώσεις και αυτοφυή βλάστηση, πλευρικά του δρόμου, σε όλο το μήκος.
2. Αποψίλωση και αφαίρεση όλων των θάμνων σε πλάτος 1,5m από τις οριογραμμές του δρόμου, σε όλο το μήκος του. Οι εργασίες καθαρισμού και αποψίλωσης (1 & 2) θα πραγματοποιηθούν με χρήση μικρού εκσκαφέα, με προσοχή, ώστε να μην μεταφερθούν χαλαρά υλικά όπως χώμα και πέτρες μέσα στο οδόστρωμα, καθώς η επιφάνεια πρέπει να είναι απολύτως καθαρή για την εφαρμογή των ασφαλτοστρώσεων
3. Σε σημεία του δρόμου όπου υπάρχουν έντονες καθιζήσεις ή παραμορφώσεις, θα αποξηλωθεί ο ασφαλτοτάπητας και θα κατασκευαστεί εξυγιαντική στρώση με θραυστό υλικό λατομείου, το οποίο θα συμπυκνωθεί, προκειμένου να ανταποκρίνεται ο δρόμος στο προγραμματιζόμενο γεωμετρικό σχήμα.
4. Η επιφάνεια του οδοστρώματος θα καθαριστεί τελείως από τα χαλαρά και ξένα υλικά, με χρήση σάρωθρου, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης πρόσφυση της νέας ασφαλτικής στρώσης.
5. Θα εφαρμοστεί ασφαλική συγκολλητική επάλειψη επί της επιφάνειας του οδοστρώματος, με σκοπό την καλή σύνδεση της νέας στρώσης με την επιφάνεια έδρασης.
6. Θα κατασκευαστεί ασφαλική ισοπεδωτική στρώση μεταβλητού πάχους (μέσο συμπυκνωμένο πάχος 2cm), για την εξάλειψη των ανωμαλιών της επιφάνειας του οδοστρώματος, την πλήρωση λακκούβων και την προσαρμογή προς το προγραμματιζόμενο γεωμετρικό σχήμα.
7. Θα κατασκευαστεί ασφαλική στρώση κυκλοφορίας συμπυκνωμένου πάχους 5cm.
8. Θα γίνει διαγράμμιση στις οριογραμμές του δρόμου με πλάτος λωρίδας 15cm.
9. Θα τοποθετηθούν μεταλλικοί μόνιμοι ανακλαστήρες (μάτια γάτας), διπλής όψης, ανά 4.5m σε όλο το μήκος του δρόμου, στις οριογραμμές του οδοστρώματος.
10. Θα αντικατασταθούν οι παλιές πινακίδες σήμανσης (ρυθμιστικές, πληροφοριακές και επικινδύνου θέσεων).
11. Θα εγκατασταθούν ανακλαστήρες στα υφιστάμενα στηθαία ασφαλείας.
12. Θα τοποθετηθούν νέα στηθαία ασφαλείας, με λεπίδες 4m και ορθοστάτες ανά 4m.

3. Θέση έργου

Η επέμβαση θα γίνει στον δρόμο προς μοναστήρι.

4. Στοιχεία του ΚΤΕ (Κύριος του Έργου)

Δήμος Ηρωικής Νήσου Ψαρών

Ψαρά, 82104

Τηλ. 22743 50112

5. Μελετητής

Αυτοτελές Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών & Περιβάλλοντος Δήμου Ηρωικής Νήσου Ψαρών

6. Ανάδοχος Κατασκευής

.....

.....

7. Συντονιστής Ασφάλειας και Υγείας

Θα γίνει ορισμός του Συντονιστή Ασφάλειας και Υγείας από τον Ανάδοχο Κατασκευής του έργου. Τα στοιχεία που θα συμπληρωθούν αφορούν ενδεικτικά:

ΤΙΤΛΟΣ (π.χ. Πολιτικός Μηχανικός)

Διεύθυνση αλληλογραφίας - Οδός και αριθμός

.....

Τ.Κ.: .....

Πόλη: .....

Τηλ. ....

Fax: .....

8. Περιγραφή φάσεων εκτέλεσης του Έργου και των εφαρμοζόμενων μεθόδων εργασίας

Οι φάσεις των κύριων εργασιών είναι:

A. ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ

B. ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ

Γ. ΣΗΜΑΝΣΗ-ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΤΜΗΜΑ Β**Υφιστάμενο περιβάλλον και δίκτυα ΟΚΩ****1. Χρήσεις γης περιβάλλοντος – Ιδιαιτερότητες έργου**

Οι εκτάσεις που περικλείουν τον δρόμο είναι βοσκότοποι.

2. Υφιστάμενα δίκτυα ΟΚΩ

Δεν υπάρχουν υφιστάμενα δίκτυα ΟΚΩ εντός του έργου.

3. Υφιστάμενα / προγραμματιζόμενα οδικά δίκτυα

Η πρόσβαση στο έργο γίνεται από τον οικισμό των Ψαρών. Ο ρόμος διακλαδώνεται με παράδρομους οι οποίοι δίνουν πρόσβαση σε παραλίες και γεωργική γη.

4. Εδαφολογικές συνθήκες

Από γεωμορφολογική άποψη, η περιοχή επέμβασης εντοπίζεται σε εκτός οικισμού περιοχή του Δήμου Ηρωικής Νήσου Ψαρών.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Ελήφθησαν υπόψη οι γενικές αρχές πρόληψης εργασιακών κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ 17/96 προσαρμοσμένες στα τεχνικά έργα και ειδικότερα:

- Εξάλειψη κινδύνων.
- Αντιμετώπιση κινδύνων στην πηγή τους.
- Εκτίμηση κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και μέτρα που προτείνονται για την πρόληψή τους.
- Περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτός θεωρείται απαραίτητος λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την διάρκεια κατασκευής, συντήρησης και επισκευής του έργου.
- Αντικατάσταση επικίνδυνων υλικών με άλλα, λιγότερο επικίνδυνα.
- Προτεραιότητα στα μέτρα ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο.
- Αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/και οργανωτικές εναλλακτικές για την επίτευξη προγραμματισμού των διαφόρων εργασιών και σταδίων εργασίας που γίνονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.

Στο έργο περιλαμβάνονται 3 ομάδες εργασιών:

1^η ομάδα: ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ

2^η ομάδα: ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ

3^η ομάδα: ΣΗΜΑΝΣΗ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Συμπληρώνονται οι επισυναπτόμενοι πίνακες, που συντίθενται από προκαταγεγραμμένες «πηγές κινδύνων».

Η επισήμανση γίνεται με την αναγραφή των αριθμών 1 έως 9 όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι *υποκειμενική*, αποδίδει δε την αντίληψη του συντάκτη για την *ένταση* των κινδύνων.

⇒ Ο αριθμός 9 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι:

είτε (i) : η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα και είναι πολύ πιθανό να συμβεί ατύχημα,

είτε (ii) : οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων,

είτε (iii) : ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι περιορισμένη.

⇒ Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου :

είτε (i) : η πηγή κινδύνου εμφανίζεται σπανιότατα,

είτε (ii) : δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων,

είτε (iii): ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός.

⇒ Οι αριθμοί 2 έως 8 χαρακτηρίζουν τις θεωρούμενες ως «ενδιάμεσες» των 1 και 9 .

Στον παρακάτω ενδεικτικό πίνακα παρουσιάζονται οι φάσεις εργασίας.

Φ Α Σ Ε Ι Σ Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α Σ	(1)	ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ	1.1	ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
			1.2	ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΛΙΚΩΝ
			1.3	ΑΠΟΘΗΚΕΣ - ΚΑΥΣΙΜΑ - ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
			1.4	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
	(2)	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ	2.1	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ
			2.2	ΕΠΙΧΩΣΕΙΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΩΝ ΣΤΡΩΣΕΩΝ
			2.3	ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ
	(3)	ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΡΟΜΟΥ	3.1	ΕΡΓΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΧΑΝΔΑΚΩΝ
			3.2	ΕΡΓΑ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗΣ
			3.3	ΛΟΙΠΑ ΕΡΓΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ (ΣΗΜΑΝΣΗ, ΣΤΗΘΑΙΑ, ΔΙΑΓΡΑΜ)
	(4)	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4.1	ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ
			4.2	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΑΥ & ΦΑΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ1.1	Φ1.2	Φ1.3	Φ1.4	Φ2.1	Φ2.2	Φ2.3	Φ3.1	Φ3.2	Φ3.3	Φ4.1	Φ4.2
	1404	Ερπυσμός					5	5						
	1405	Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές												
	1406	Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα												
	1407	Υποσκαφή / απόπλυση					4							
	1408	Στατική επιφόρτιση												
	1409	Δυναμική καταπόνηση - φυσική αιτία					4							
	1410	Δυναμική καταπόνηση - ανθρωπογενής αιτία					4							
01500. Άλλη πηγή	1501													
	1502													
	1503													
02000. Κίνδυνοι από κινητό /εργοταξιακό εξοπλισμό														
02100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων	2101	Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος		3	3		3	3	3				3	3
	2102	Συγκρούσεις οχήματος - προσώπων		3	3		3	3	3				3	3
	2103	Συγκρούσεις οχήματος - σταθερού εμποδίου		3	3		3	3	3				3	3
	2104	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - οχήματος		3	3		3	3	3				3	3
	2105	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου												
	2106	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων		3	3									
	2107	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακινητοποίηση												
	2108	Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής προστασία												
	2109	Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός												
02200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων	2201	Ασταθής έδραση					4	4			3	3		
	2202	Υποχώρηση εδάφους / δαπέδου					7							

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ1.1	Φ1.2	Φ1.3	Φ1.4	Φ2.1	Φ2.2	Φ2.3	Φ3.1	Φ3.2	Φ3.3	Φ4.1	Φ4.2
	4503													
05000. Πτώσεις μεταπτώσεις υλικών & αντικειμένων														
05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός	5101	Αστοχία. Γήρανση												
	5102	Αστοχία. Στατική επιφόρτιση												
	5103	Αστοχία. Φυσική δυναμική καταπόνηση												
	5104	Αστοχία. Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση												
	5105	Κατεδάφιση												
	5106	Κατεδάφιση παρακειμένων												
05200. Οικοδομικά στοιχεία	5201	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων												
	5202	Διαστολή - συστολή υλικών												
	5203	Αποξήλωση δομικών στοιχείων												
	5204	Αναρτημένα στοιχεία & εξαρτήματα												
	5205	Φυσική δυναμική καταπόνηση												
	5206	Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση												
	5207	Κατεδάφιση												
	5208	Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκ. στοιχείων												
05300. Μεταφερόμενα υλικά - Εκφορτώσεις	5301	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα/ ανεπάρκεια												
	5302	Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη	6				3	3	3					
	5303	Μεταφορικό μηχάνημα. Υπερφόρτωση	6				3	3	3					
	5304	Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση					3	3	3					

ΤΜΗΜΑ Δ**ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Για κάθε "πηγή κινδύνων" που έχει επισημανθεί στους πίνακες του Τμήματος Γ (στήλη 1), καταγράφονται οι φάσεις/υποφάσεις όπου υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης (στήλη 2), αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν τη λήψη μέτρων προστασίας (στήλη 3), και συμπληρώνονται τα κατά την κρίση του συντάκτη αναγκαία πρόσθετα ή ειδικά μέτρα προστασίας που επιβάλλονται από τις ιδιαίτερες συνθήκες ή απαιτήσεις του έργου (στήλη 4).

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01101	Φ2.1	Ν. 15 68/85, ΤΡ. Ν. 176/88, Ν. 168/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01102	Φ2.1	Ν. 15 68/85, ΤΡ. Ν. 176/88, Ν. 168/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01103	Φ2.1	Ν. 15 68/85, ΤΡ. Ν. 176/88, Ν. 168/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01104	Φ2.1	Ν. 15 68/85, ΤΡ. Ν. 176/88, Ν. 168/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01106	Φ2/3	ΠΔ 1073/81, Τμήμα Ι	Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα κυκλοφοριακού ελέγχου κατά την διάρκεια των εργασιών
01201	Φ2/3	ΠΔ 1073/81: Τμήμα Ι	Ν' απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα πρηνή του δρόμου
01207	Φ2/3	ΠΔ 1073/81: άρθρα 7, 10 και Π.Δ. 305/96, Παράρτημα ΙV, Β ΙΙ, παρ.10	Ν' απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα πρηνή του δρόμου
01401	Φ2.1	ΠΔ 77/93	
01404	Φ2.1	ΠΔ 77/93	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01407	Φ2.1	ΠΔ 77/93	
01409	Φ2.1	ΠΔ 77/93	
01410	Φ2.1	ΠΔ 77/93	
02100(01-03, 06)	Φ1.2	ΠΔ 1073/81: άρθρο 8, Π.Δ. 305/96, Τμήμα ΙΙ, Π.Δ. 778/80: άρθρα 12, 14, 15, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 395/94	Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα κυκλοφοριακού ελέγχου. Κατά την φάση δοκιμαστικής λειτουργίας και της πλήρους λειτουργίας, σε κινδύνους απόρριψης σε ακατάλληλες Επίσης θα εφαρμόζονται τα μέτρα κατά την είσοδο στο χώρο. Κατ' αυτόν τον τρόπο ο εναπομείναντας εργατικός κίνδυνος είναι χαμηλός, έως αμελητέος.
02200(01-05)	Φ2/3	ΠΔ 1073/81: άρθρο 8, Π.Δ. 18/96	Θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα που παρατίθενται για τις πηγές 01201,01202,01204,02100,02200. Ο εναπομείναντας εργατικός κίνδυνος είναι χαμηλός
02302	Φ1.1	ΠΔ 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρα 67,76	Θα πρέπει να συντηρούνται και να ελέγχονται όλα τα μηχανήματα και να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης των εργαζομένων σε κινδύνους από βλάβες μηχανημάτων.
02303	Φ2.1	ΠΔ 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρα 67,76	Θα πρέπει να συντηρούνται και να ελέγχονται όλα τα μηχανήματα και να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης των εργαζομένων, σε κινδύνους.
02304	Φ 2.1	ΠΔ 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρα 67,76	Θα πρέπει να συντηρούνται και να ελέγχονται όλα τα μηχανήματα και να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης των εργαζομένων σε κινδύνους..
03401	Φ2	ΠΔ 1073/81: άρθρα 9, 11, 12, 40 ,Π.Δ. 778/80: αρθ. 20	Όλες οι τάφροι και τα επικίνδυνα χάσματα πρέπει να εξασφαλίζονται από πτώσεις περιμετρικά.
03402	Φ2	ΠΔ 1073/81: άρθρα 9, 11, 12, 40 ,Π.Δ. 778/80: αρθ. 20	Όλες οι τάφροι και τα επικίνδυνα χάσματα πρέπει να εξασφαλίζονται από πτώσεις περιμετρικά.
04101	Φ2.1. / 2.2.	ΠΔ 85/91, ΠΔ42/03 & Α.Π. 7755/160/ 88	
04101	Φ2.1	ΠΔ 85/91, ΠΔ42/03 & Α.Π. 7755/160/ 88	
05302/03	Φ1.1.,2.1., 2.2.	Π.Δ. 305/96 και ΠΔ 1073/81	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
05304	Φ2.1.	ΠΔ 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρα 67,76	
05305	Φ1.1	ΠΔ 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρα 67,76	
05308	Φ1.1.,2.1. , 3.1.,3.2	Π.Δ. 1073/81, άρθρα: 87,91	Κατά τη μετακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή κατολίσθησης ή κατάπτωσης
05311	Φ2.1	Π.Δ. 1073/81	
06101	Φ2.1	Π.Δ. 305/96, Π.Δ. 42/03	Θα πρέπει να παρασχεθεί η κατάλληλη εκπαίδευση στους εργαζομένους για την προστασία τους.
06105	Φ2.1	Π.Δ. 42/03	
06106	Φ2.1	Π.Δ. 42/03	
06304	Φ3.1,3.2	Π.Δ. 305/96	Η θερμοκρασία πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας.
06401	Φ4.1.	ΠΔ 77/93, ΠΔ 186/95	
07101	Φ1.1	Π.Δ. 305/96, άρθρο 3 και ΠΔ 1073/81: άρθρο 78	Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας όπως: καταβίβαση ιστού, κατασκευή ειδικών ξύλινων πλαισίων – περιθωρίων ασφαλείας σε σημεία συνήθων διελεύσεων.
07105	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Παράρτημα IV, Β II, παρ.2.1 και ΠΔ 1073/81: άρθρα 75, 76, 77, 78	Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει ν' απέχουν τουλάχιστον 2 μ. καθ' ύψος από το δίκτυο της Δ.Ε.Η.
07106	Φ1.1	Π.Δ. 305/96	
08108	Φ2.1	ΠΔ 77/93	
08202	Φ4.2.	ΠΔ 1073/81: άρθρο 40 παρ. 1	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Γ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
09101	Φ3.2,3.3	ΠΔ 1073/81: άρθρα 96, 104	Πρέπει να διατίθενται κατάλληλα μέτρα ατομικής προστασίας.
09105	Φ3.2	ΠΔ 1073/81: άρθρα 96, 104	Για την αντιμετώπιση του κινδύνου επαφής με καυτή άσφαλτο, πρέπει να χρησιμοποιείται η άσφαλτος που προδιαγράφεται στις ΟΣΜΕΟ και ο Ανάδοχος να παράσχει την κατάλληλη εκπαίδευση για την προστασία των εργαζομένων.
10102	Φ2.1, 2.2	ΠΔ 1073/81: άρθρο 51,. ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α	
10103	Φ2.1, 2.2	ΠΔ 305/96 Παράρτημα IV, Α	
10105	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Παράρτημα IV, Α II, παρ.7	
10201	Φ2.1	ΠΔ 307/86, ΤΡ. 77/93	
10207	Φ1.1	Π.Δ. 305/96, Π.Δ. 1073/81, άρθρο 17	
10208	Φ2.1,	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 96,104	Πρέπει να διατίθενται κατάλληλα μέτρα προστασίας
10301	Φ2.1., 2.2.,4.1	Π.Δ. 305/96, Πρέπει να εφαρμόζονται οι προβλεπόμενοι κανονισμοί υγιεινής και ασφάλειας	
10303	Φ2.2, 4.2. 4.2	Π.Δ. 305/96, Πρέπει να εφαρμόζονται οι προβλεπόμενοι κανονισμοί υγιεινής και ασφάλειας	

(*) Αναφέρονται οι διατάξεις της νομοθεσίας που περιέχουν τα απαιτούμενα κάθε φορά μέτρα (π.χ. άρθρο 38 παρ.3 του Π.Δ. 1073/81)

(**) Περιγράφονται μέτρα που κατά την κρίση του συντάκτη απαιτούνται για την προστασία των εργαζομένων, αλλά δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία ή η πρόβλεψη δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Επίσης εδώ πρέπει να περιγραφούν και τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (βλ. άρθρο 3, παρ.5 του Π.Δ. 305/96

ΤΜΗΜΑ Ε

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

1. Οργάνωση Διοίκησης

Η διοίκηση του εργοταξίου ορίζει τεχνικό υγείας και ασφαλείας όλου του έργου σχετικά με τα μέτρα για την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων κατά την εκτέλεση των έργων, προς αποφυγή οποιουδήποτε ατυχήματος. Είναι δυνατόν, από το υπόλοιπο προσωπικό του έργου, να οριστούν και βοηθοί του τεχνικού υγείας και ασφαλείας.

Καθήκοντα και Ευθύνες Υπευθύνου υγείας και Ασφάλειας

- Ο υπεύθυνος ασφαλείας και υγιεινής του έργου ευθύνεται για την επίβλεψη της εκτέλεσης των εργασιών, σύμφωνα προς τις ισχύουσες διατάξεις περί ασφαλείας και υγείας των εργαζομένων
- Έχει άμεση επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς, όπως Τροχαία-Αστυνομία, Πρώτες Βοήθειες, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κοινωνικούς φορείς, φορείς μαζικής ενημέρωσης και τους βιομηχανικούς χώρους που επηρεάζονται από τις εργασίες
- Πρόγνωση και λύση προβλημάτων που προκύπτουν στο έργο, όπως κυκλοφοριακό, ανασφαλείς συνθήκες στο εργασιακό περιβάλλον, τοπικές δυσκολίες για την ασφάλεια του έργου και των εργαζομένων
- Συσκέπτεται με τους μηχανικούς του εργοταξίου πληροφορώντας τους για το βαθμό των μέτρων ασφαλείας που εφαρμόζονται
- Οργανώνει ελέγχους ασφαλείας στο εργοτάξιο, ώστε να επιβεβαιώνεται η διατήρηση και επιβολή των μέτρων ασφαλείας
- Επιβεβαιώνει την ύπαρξη του κατάλληλου προσωπικού εξοπλισμού ασφαλείας για κάθε εργαζόμενο
- Ελέγχει την εκτέλεση των εργασιών, επισκέπτεται τις θέσεις εργασίας του εργοταξίου και αναφέρει τις όποιες αποκλίσεις επισημαίνονται
- Ερευνά τα ατυχήματα και διατηρεί ημερολόγιο καταγραφής τους για την εξαγωγή συμπερασμάτων προς αποφυγή άλλων παρόμοιων περιστατικών (στο παράρτημα δίνεται ενδεικτικό δελτίο καταγραφής περιστατικών και ατυχημάτων)
- Αναφέρει στο Δ/ντή του εργοταξίου κάθε παράβαση και τις προτεινόμενες διορθωτικές ενέργειες
- Επιβεβαιώνει ότι το προσωπικό του εργοταξίου είναι ενήμερο σχετικά με τις πρώτες βοήθειες που πρέπει να παρέχονται

Έλεγχοι Ασφάλειας & Συσκέψεις

Όταν πρόκειται να εκτελεστεί μία εργασία, ο εργοταξιάρχης συγκαλεί σύσκεψη στην οποία συμμετέχει όλο το κύριο προσωπικό, ώστε να ενημερωθεί σχετικά με τα προβλήματα περί ασφαλείας.

Αντικείμενο της σύσκεψης θα είναι ο συντονισμός του κυρίως προσωπικού από τον υπεύθυνο ασφαλείας και υγείας καθώς και η σύνταξη της σχετικής αναφοράς η οποία πρέπει να υπογράφεται από όλους τους συμμετέχοντες.

Ο υπεύθυνος ασφαλείας σε συνεργασία με τους άλλους ειδικούς θα εκτελεί ελέγχους ώστε να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση για τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας. Αν ο υπεύθυνος ασφαλείας παρατηρήσει οποιαδήποτε μη συμμόρφωση, θα συγκληθεί σύσκεψη με την παρουσία όλων των εμπλεκόμενων μελών. Αντικείμενο της σύσκεψης θα είναι η εξέταση της μη συμμόρφωσης και η απόφαση για τη διορθωτική ενέργεια που πρέπει να πραγματοποιηθεί. Ακολούθως αν ο υπεύθυνος ασφαλείας βρίσκει ότι στη διάρκεια της επιθεώρησης οι διορθωτικές ενέργειες δεν έχουν πραγματοποιηθεί, πρέπει να το αναφέρει άμεσα στον εργοταξίαρχη.

Ευθύνες και Καθήκοντα των Εργαζομένων

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με τα μέτρα ασφαλείας που καθιερώνονται στο εργοτάξιο, για την προστασία των ίδιων αλλά και τρίτων. Τα μέτρα ασφαλείας είναι τα ακόλουθα:

- Υποχρεωτική χρήση του εξοπλισμού ασφαλείας και άλλων προστατευτικών μέσων που παρέχονται
- Άμεση αναφορά στον υπεύθυνο ασφαλείας για έλλειψη εξοπλισμού ασφαλείας και επικίνδυνες συνθήκες εργασίας
- Δεν επιτρέπεται η μετακίνηση ή τροποποίηση του εξοπλισμού ασφαλείας και των προστατευτικών μέτρων χωρίς τη σχετική έγκριση
- Δεν επιτρέπεται καμία ενέργεια με πρωτοβουλία των εργαζομένων, που δεν συμβιβάζεται ως προς τα μέτρα ασφάλειας, διότι τίθεται σε κίνδυνο η δική τους ασφάλεια και η ασφάλεια των άλλων.

2. Υποχρεώσεις Φορέα - Εργαζομένων

Υποχρεώσεις Φορέα Λειτουργίας

Ο Φορέας Λειτουργίας του Έργου, οφείλει:

- **Να σέβεται και να τηρεί** τις σχετικές με την Υγιεινή και Ασφάλεια διατάξεις και το σύνολο της σχετικής νομοθεσίας,
- **Να γνωρίζει και να αξιολογεί** τους κινδύνους που συνεπάγεται η δραστηριότητα,
- **Να λαμβάνει** όλα τα απαραίτητα μέτρα για την Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων και των τρίτων που μπορούν να βλαφτούν από τις Δραστηριότητες αυτές,

- **Να γνωστοποιεί** τους επαγγελματικούς κινδύνους στους εργαζομένους και να διαβουλεύεται μαζί τους,
- **Να ενημερώνει και εκπαιδεύει** τους εργαζομένους σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας,
- **Να καταρτίζει** προγράμματα πρόληψης και να αναζητά τρόπους αποφυγής ή μείωσης των επαγγελματικών κινδύνων,
- **Να αναζητά** τρόπους βελτίωσης των συνθηκών εργασίας.

Υποχρεώσεις Εργαζομένων

Από την πλευρά τους οι εργαζόμενοι οφείλουν:

- **Να σέβονται και να τηρούν** τις κείμενες διατάξεις και τα νομοθετήματα τα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας, καθώς και τους όρους και τις διατάξεις των Κανονισμών Λειτουργίας των Μονάδων,
- **Να εφαρμόζουν** τις οδηγίες και τους κανόνες Υγιεινής και Ασφάλειας, τόσο για την δική τους προστασία, όσο και για την προστασία άλλων ατόμων που επηρεάζονται από πράξεις ή παραλείψεις τους,
- **Να χρησιμοποιούν** σωστά τις μηχανές, συσκευές, εργαλεία, μέσα μεταφοράς, επικίνδυνες ουσίες, μηχανισμούς ασφαλείας.
- **Να αξιοποιούν**, κατά την εργασία τους, όλα τα προβλεπόμενα Μέσα Ατομικής Προστασίας, τον ατομικό δηλ. προστατευτικό εξοπλισμό (φόρμες, γάντια, μάσκες, κτλ)
- **Να μην θέτουν** εκτός λειτουργίας, μεταβάλλουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφαλείας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς
- **Να αναφέρουν** αμέσως στους προϊσταμένους τους, κάθε ανωμαλία ή κατάσταση που, κατά την κρίση τους, θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στην ασφάλεια τους και την υγεία τους,

3. Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας

Μέτρα πρόληψης - Επιλογή προσωπικού, ιατρικές εξετάσεις

Απαγορεύεται η απασχόληση ατόμων ηλικίας κάτω των 18 ετών στις εργασίες του ΧΑΔΑ

Άτομα τα οποία πρόκειται να απασχοληθούν στις σχετικές εργασίες πρέπει να βρίσκονται σε καλή φυσική κατάσταση, πριν επιτραπεί η απασχόληση στον παραπάνω χώρο, πρέπει να κάνουν τις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις και εμβολιασμούς (ηπατίτιδα α'/β', τέτανο), λαμβανομένων υπ' όψη των ειδικών προβλημάτων τα οποία ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατά την εργασία τους.

Μέτρα κατά τις εργασίες

Τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να λαμβάνονται κατά την εργασία διακρίνονται σε αυτά που αφορούν στις εργασίες των οδηγών και σε αυτά των χειριστών των μηχανημάτων και θα περιλαμβάνουν τις εξής ρυθμίσεις:

α) Μέτρα που θα λαμβάνονται από τους οδηγούς

- Θα κατευθύνουν το όχημα στο χώρο με ταχύτητα 20km/h ή και μικρότερη αν οι συνθήκες του οδοστρώματος το επιβάλλουν
- Θα αναμένουν οδηγίες από τον κουμανταδόρο πριν την προσέλευσή τους στην περιοχή απόθεσης

Μέτρα προστασίας από ηλεκτρικό ρεύμα

Όλοι οι εργαζόμενοι που έρχονται σε επαφή ή χρησιμοποιούν ηλεκτρικές συσκευές ή εργάζονται κοντά στα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος θα λαμβάνουν τα παρακάτω μέτρα προστασίας:

- Κανείς δεν θα επεμβαίνει για την αποκατάσταση βλάβης στα δίκτυα φωτισμού ή μεταφοράς χωρίς την παρουσία του υπεύθυνου ηλεκτρολόγου
- Κατά τη διάρκεια επισκευών στα δίκτυα ή στις συσκευές, πρώτα θα διακόπτεται η κεντρική παροχή ρεύματος
- Κάθε ηλεκτρική συσκευή θα διατηρείται μονωμένη και γειωμένη
- Για την προστασία της μόνωσης δεν θα πρέπει να ακουμπούν βαριά ή κοφτερά αντικείμενα πάνω σε καλώδια
- Οι μπαλαντζές δεν θα πρέπει να περνούν, ούτε προσωρινά μέσα από πόρτες, παράθυρα ή άλλα ανοίγματα
- Θα πρέπει να συμμορφώνονται όλοι οι εργαζόμενοι προς τους ειδικούς κανονισμούς ασφαλείας και προστασίας από ηλεκτροπληξία που θα είναι αναρτημένοι σε διάφορα επιλεγμένα σημεία του χώρου

Μέτρα αντιμετώπισης εκπομπών

α) Αέρια Απόβλητα

Σκόνη

Κατά τη φάση κατασκευής και λειτουργίας του έργου είναι αναπόφευκτη η δημιουργία σκόνης και σε πολύ μικρότερο βαθμό η εκπομπή καυσαερίων από τα οχήματα που διέρχονται και εργάζονται στο χώρο κατασκευής του έργου.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των καυσαερίων θα γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος των οχημάτων και μηχανημάτων, όπως άλλωστε επιβάλλεται σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, ώστε να εξασφαλίζονται καλύτερες συνθήκες καύσης του καυσίμου και αρα καλύτερη ποιότητα καυσαερίων.

Το πρόβλημα της δημιουργίας σκόνης είναι αναπόφευκτο σε τέτοιου είδους εργασίες. Με σκοπό την ελαχιστοποίηση των όποιων προβλημάτων αναμένεται να προκληθούν θα ληφθούν μία σειρά από μέτρα τα οποία είναι:

- Προσεκτική λειτουργία μηχανημάτων και οχημάτων (κίνηση με μικρές ταχύτητες κ.λπ.)
- Τακτική διαβροχή των περιοχών εκχωματώσεων και επιχωματώσεων κατά τους ξηρούς κυρίως μήνες
- Συχνή επιφανειακή διαβροχή, κατά τους ξηρούς κυρίως μήνες, των αποθηκευμένων αδρανών, κοκκωδών πρώτων υλών κ.λπ.

Για προστασία από ατυχήματα στις περιοχές αυτές, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

1. Υποχρεωτικός αερισμός πριν και κατά τη διάρκεια παρουσίας ατόμων στις εγκαταστάσεις
2. Εκτέλεση εργασιών λαμβάνοντας συγκεκριμένα μέτρα προστασίας
3. Ύπαρξη κατάλληλων μέσων διάσωσης

Για την πρωτογενή προστασία από το ενδεχόμενο εκρήξεων σε περιοχές αυξημένης συγκέντρωσης βιοαερίου, υπάρχει μια σειρά συγκεκριμένων μέτρων που έχουν να κάνουν στην πλειοψηφία τους με τον επαρκή αερισμό πριν και κατά τη διάρκεια της παρουσίας ατόμων σε τέτοιες περιοχές (χώρους).

β) Υγρά απόβλητα

Αστικά Λύματα

Τα παραγόμενα λύματα των εργαζομένων στο χώρο κατά τη διάρκεια της κατασκευής δεν θα διατίθενται ανεξέλεγκτα αλλά θα καταλήγουν σε απορροφητικό βόθρο.

Επιφανειακές Απορροές

Οι επιφανειακές απορροές οφείλονται στην παράσυρση σωματιδίων ή ρυπαντών από τα όμβρια ύδατα. Κύριο χαρακτηριστικό τους είναι η υψηλή φόρτιση σε αιωρούμενα σωματίδια με κάποιους προσροφούμενους ρυπαντές, οι οποίοι συνήθως είναι τοξικές ή επικίνδυνες ουσίες (λάδια, γράσα, καύσιμα κ.λπ.). Προς αποφυγή τέτοιων φαινομένων λαμβάνεται μέριμνα με κατάλληλη διάταξη συλλεκτήριων τάφρων και εγκαταστάσεων, ώστε να

αποφευχθεί η όδευση των απορροών -εμπλουτισμένων με στερεά - προς της ευρύτερη περιοχή του έργου.

Μέτρα υγιεινής

Είναι ευνόητο ότι πρέπει να αποφευχθεί κάθε άμεση επαφή με επικίνδυνα αντικείμενα ή μολυσμένα νερά. Επίσης, είναι απαραίτητο να τηρούνται τα ακόλουθα:

- ☒ Προσεκτικό πλύσιμο των χεριών και βούρτσισμα των νυχιών πριν από κάθε γεύμα, πριν το κάπνισμα κλπ.
- ☒ Πλύσιμο και προσεκτική απολύμανση κάθε τυχόν πληγής του δέρματος (κόψιμο).
- ☒ Μετά το πέρας της εργασίας, σχολαστικό πλύσιμο του σώματος (ντους).
- ☒ Οι στολές εργασίας να αφαιρούνται πριν την αναχώρηση από το εργοτάξιο.

Υπενθυμίζεται ότι απαγορεύεται το φαγητό και το κάπνισμα σε θέσεις εργασίας, η κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών απαγορεύεται παντελώς, ακόμα και στα διαλείμματα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, όσον αφορά την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων θα πρέπει να δημιουργηθεί χώρος αποδυτηρίων, ντουλάπια αποθήκευσης των προσωπικών ειδών των εργαζομένων, τουαλέτες, νιπτήρες και ανεξάρτητο χώρο ξεκούρασης για το προσωπικό.

Στοιχείο απαραίτητο για την ομαδική υγιεινή είναι η καθαριότητα και περιοδική απολύμανση των χώρων που διατίθενται στο προσωπικό, όπως επίσης των οχημάτων, των μηχανημάτων και όλων των εργαλείων.

4. Επιθεώρηση θέσεων εργασίας

Επιβάλλεται να γίνονται τακτικές επιθεωρήσεις όλων των θέσεων εργασίας, για να εντοπίζονται και αντιμετωπίζονται έγκαιρα τυχόν επικίνδυνες καταστάσεις. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται γενικά στην τάξη και καθαριότητα:

- ☒ Εξοπλισμός και εργαλεία δεν επιτρέπεται να εγκαταλείπονται τυχαία.
- ☒ Οι οδοί προσπέλασης, διαφυγής κλπ., πρέπει να είναι πάντα ελεύθερες, καθαρές και χωρίς κινδύνους ολίσθησης.
- ☒ Σε θέσεις εργασίας απομονωμένες, πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια να εργάζονται μαζί τουλάχιστον δύο άτομα, ώστε σε περίπτωση ανάγκης η βοήθεια να είναι άμεσα διαθέσιμη.
- ☒ Σε κάθε περίπτωση είναι μεγίστης σημασίας η εξασφάλιση μέσων ενδοεπικοινωνίας, τηλεφωνικής ή άλλης, ώστε να είναι δυνατή η κλήση βοήθειας σε περίπτωση ανάγκης.

5. Δοιπά προληπτικά μέτρα – φαρμακείο

Τα μέρη στα οποία θα υπάρχουν φαρμακεία θα είναι κατ' ελάχιστον τα εξής:

- Τα γραφεία του αναδόχου
- Η περιοχή φύλαξης και συντήρησης του εξοπλισμού
- Στην περίπτωση εκτέλεσης εργασιών σε απομακρυσμένη περιοχή εντός του εργοταξίου, πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο μικρό φαρμακείο επί τόπου.

Επίσης θα υπάρχει και φυλλάδιο οδηγιών χρήσεως και πρώτων βοηθειών, όπως αναλυτικά θα εκτεθεί κατωτέρω.

6. Ανυψωτικά Μέσα και Μηχανισμοί

Γενικές διατάξεις

Οι εργοδότες πρέπει να διαθέτουν ένα καλά σχεδιασμένο πρόγραμμα ασφάλειας που να εξασφαλίζει ότι όλα τα ανυψωτικά μέσα και μηχανισμοί επιλέγονται, εγκαθίστανται, εξετάζονται, δοκιμάζονται, συντηρούνται, λειτουργούν και αποσυναρμολογούνται:

- με σκοπό την αποφυγή πιθανού ατυχήματος
- σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εθνικών νόμων, κανονισμών και προδιαγραφών

Κάθε ανυψωτικό μέσο μαζί με τα δομικά στοιχεία του, προσαρτήσεις αγκυρώσεις και υποστηρίγματα θα πρέπει να σχεδιάζεται και να κατασκευάζεται σωστά, να είναι από σταθερό υλικό και να έχει επαρκή αντοχή για το σκοπό που χρησιμοποιείται.

Κάθε ανυψωτικό μέσο και μηχανισμός όταν αγοράζεται θα πρέπει να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης και πιστοποιητικό ελέγχου από αρμόδιο πρόσωπο ή εγγύηση συμφωνίας με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς που αφορούν:

- το μέγιστο φορτίο ασφαλούς εργασίας
- τα ασφαλή φορτία εργασίας για διάφορες ακτίνες εάν η ανυψωτική μηχανή έχει μεταβλητή ακτίνα
- τις συνθήκες χρήσης στις οποίες το μέγιστο ή διάφορα φορτία ασφαλούς εργασίας μπορούν να μετακινούνται

Κάθε ανυψωτικό μέσο και μηχανισμός που έχει ένα μοναδικό φορτίο ασφαλούς εργασίας πρέπει να το αναγράφει καθαρό σε εμφανές σημείο σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.

Κάθε ανυψωτικό μέσο και μηχανισμός που έχει μεταβλητό ασφαλές φορτίο εργασίας πρέπει να εφοδιάζεται με δείκτη φορτίου και άλλα μέσα, που να δείχνουν καθαρά στο χειριστή κάθε μέγιστο ασφαλές φορτίο εργασίας και τις συνθήκες που αυτό εφαρμόζεται.

Όλα τα ανυψωτικά μέσα πρέπει να υποστηρίζονται επαρκώς και ασφαλώς. Τα χαρακτηριστικά αντοχής βάρους του εδάφους, πάνω στο οποίο λειτουργεί η ανυψωτική συσκευή, πρέπει να εξετάζονται πριν τη χρήση.

Εγκατάσταση

Σταθερά ανυψωτικά μέσα πρέπει να εγκαθίστανται:

- από αρμόδια πρόσωπα
- έτσι, ώστε να μην μπορεί να μετακινηθούν από φορτίο, δόνηση ή άλλες επιδράσεις
- έτσι ώστε ο χειριστής να μην εκτίθεται σε κίνδυνο από φορτία, συρματοσχοίνα ή τύμπανα
- έτσι, ώστε ο χειριστής να μπορεί να έχει ορατότητα της ζώνης των εργασιών ή να επικοινωνεί μέσω τηλεφώνου, σημάτων ή άλλων κατάλληλων μέσων με όλα τα σημεία φόρτωσης και εκφόρτωσης

Ανάλογα με τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις θα υπάρχει απόσταση τουλάχιστον 60cm ή περισσότερο μεταξύ των κινουμένων τμημάτων ή των φορτίων των ανυψωτικών μέσων και σταθερών αντικειμένων στον περιβάλλοντα χώρο, όπως τοίχων και στύλων ηλεκτρικών αγωγών.

Η απόσταση από ηλεκτρικούς αγωγούς πρέπει να είναι μεγαλύτερη σε υψηλές τάσεις σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.

Η αντοχή και η σταθερότητα των ανυψωτικών μέσων πρέπει να προβλέπει και την επίδραση των δυνάμεων του ανέμου, στις οποίες μπορεί να εκτεθούν.

Καμία μεταβολή στην κατασκευή ή επισκευή δεν μπορεί να γίνει σε τμήμα του ανυψωτικού μέσου, η οποία μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια του, χωρίς την άδεια και επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.

Έλεγχοι και δοκιμές

Τα ανυψωτικά μέσα και τμήματα ανυψωτικού μηχανισμού, όπως ορίζεται στις νομοθετικές διατάξεις, πρέπει να εξετάζονται και να δοκιμάζονται από αρμόδιο πρόσωπο:

- πριν χρησιμοποιηθούν για πρώτη φορά

- μετά την ανέγερση σε εργοτάξιο
- σε διαστήματα καθορισμένα από εθνικούς νόμους και κανονισμούς
- μετά από κάθε σημαντική μετατροπή ή επισκευή

Ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να διεξάγονται οι έλεγχοι και οι δοκιμές από το αρμόδιο πρόσωπο και τα φορτία δοκιμής που πρέπει να εφαρμόζονται για τα διάφορα είδη ανυψωτικών μέσων και μηχανισμών πρέπει να είναι σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων και δοκιμών στα ανυψωτικά μέσα και μηχανισμούς πρέπει να καταγράφονται σε καθορισμένη μορφή και σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς, να είναι διαθέσιμα στην αρμόδια αρχή, στους εργοδότες και τους εργαζόμενους ή τους αντιπροσώπους τους.

Χειρισμός

Κανένα ανυψωτικό μέσο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από εργαζόμενο που:

- είναι κάτω από 18 ετών
- δεν θεωρείται κατάλληλος από ιατρικής άποψης
- δεν έχει εκπαιδευτεί επαρκώς σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς ή δεν έχει τα κατάλληλα προσόντα.

Το ανυψωτικό μέσο ή μηχανισμός δεν πρέπει να επιβαρύνεται πάνω από το ασφαλές φορτίο εργασίας του, εκτός από την περίπτωση ελέγχου, όπως ορίζεται από αρμόδιο πρόσωπο ή κάτω από την καθοδήγησή του.

Όπου απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή για πιθανό κίνδυνο, τα ανυψωτικά μέσα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται χωρίς την πρόβλεψη κατάλληλης σηματοδότησης.

Κανένα άτομο δεν πρέπει να μεταφέρεται με τα ανυψωτικά μέσα, εκτός αν έχουν κατασκευαστεί, εγκατασταθεί και χρησιμοποιούνται γι' αυτό το σκοπό, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και κανόνες, εκτός από την περίπτωση εκτάκτου ανάγκης στην οποία μπορεί αν συμβεί σοβαρός ή θανάσιμος τραυματισμός το ανυψωτικό μέσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια.

Κάθε τμήμα του φορτίου για να ανυψωθεί ή να κατέβα σωστά θα πρέπει να αναρτάται ή να υποστηρίζεται κατάλληλα, για την αποφυγή κινδύνων.

Οι πλατφόρμες ή οι υποδοχείς που χρησιμοποιούνται για ανύψωση πλίνθων, πλακιδίων, πλακών ή άλλων ελεύθερων υλικών πρέπει να καλύπτονται έτσι, ώστε να εμποδίζεται η πτώση υλικών.

Φορτωμένα καρότσια τοποθετημένα απ' ευθείας σε πλατφόρμα για ανύψωση ή κάθοδο πρέπει να ασφαλίζονται, ώστε να μην μπορούν να μετακινηθούν και η πλατφόρμα πρέπει να καλύπτεται κατάλληλα, για να αποφεύγεται η πτώση των περιεχόμενων υλικών.

Ανυψώνοντας καρότσι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ο τροχός σαν μέσο ανύψωσης εκτός εάν ληφθούν μέτρα που να εμποδίζουν τον άξονα να ολισθήσει έξω από το έδρανο.

Για την αποφυγή του κινδύνου, μακριά αντικείμενα, όπως δοκάρια, πρέπει να καθοδηγούνται με συρματόσχοινο κατά την ανύψωση και την κάθοδο.

Οι χώροι επί του εδάφους πρέπει να σχεδιάζονται και να ρυθμίζονται έτσι, ώστε οι εργαζόμενοι να μην υποχρεούνται να σκύβουν σε κενό χώρο για φόρτωμα ή ξεφόρτωμα.

Η ανύψωση φορτίων σε μέρη κανονικής κυκλοφορίας οχημάτων, πρέπει να γίνεται σε περιφραγμένο χώρο, ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό (π.χ ογκώδη αντικείμενα), να λαμβάνονται μέτρα προσωρινής διακοπής ή εκτροπής της κυκλοφορίας για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί.

7. Συστήματα Οξυγόνου

Απαγορεύεται οι εργαζόμενοι:

- Να επιτρέπουν λάδι ή πετρέλαιο να έρθει σε επαφή με φιάλες οξυγόνου, βάνες, ρυθμιστές ή άλλα εξαρτήματα ή
- Να χειρίζονται φιάλες ή εξαρτήματα οξυγόνου με λαδωμένα χέρια ή γάντια.

Οξυγόνο δεν θα χρησιμοποιείται:

- Σε αεροκίνητα εργαλεία
- Για την έναρξη λειτουργίας κινητήρων εσωτερικής καύσης
- Για τον καθαρισμό ρουχισμού ή εξοπλισμού
- Για τη δημιουργία πίεσης
- Για τον εξαερισμό των χώρων εργασίας

8. Μεταφορά Υλικών

Όπου μεταφέρονται υλικά και εξοπλισμός, θα φορτώνονται και ασφαρίζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η οποιαδήποτε κίνηση του φορτίου, δημιουργώντας κίνδυνο για τους εργαζομένους.

Τα μέσα πρόσδεσης του φορτίου θα είναι ικανά να αποτρέπουν τη μετατόπιση του -φορτίου σε σχέση με το μεταφορέα υπό συνθήκες φρεναρίσματος ή έκτακτης ανάγκης.

Όπου ένα φορτίο μεταφέρεται με τη βοήθεια ανυψωτικού οχήματος το φορτίο δεν θα εξέχει απόσταση μεγαλύτερη από το μισό ύψος του από τη βάση του οχήματος και την πίσω έδρασή του.

Κάθε φορτίο το οποίο υπόκειται σε μετατόπιση κατά τη μεταφορά θα προσδένεται αν η οποιαδήποτε μετατόπισή του θα συντελούσε στην αστάθεια του.

9. Εκσκαφές Φρέατα, Χωματοουργικά

Γενικές διατάξεις

Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις σε κάθε εργασία εκσκαφής, φρέατος, χωματοουργικών όπως:

- κατάλληλη αντιστήριξη ή άλλος τρόπος, για την αποφυγή του κινδύνου της πτώσης των εργαζομένων ή μετακίνησης εδάφους βράχων ή άλλου υλικού.
- αποφυγή κινδύνων που προκύπτουν από την πτώση ατόμων, υλικών ή αντικειμένων ή την εισροή νερού στην εκσκαφή, το φρέαρ, τα χωματοουργικά.

Η αντιστήριξη ή άλλη στήριξη για κάθε τμήμα εκσκαφής φρέατος ή χωματοουργικών, δεν πρέπει να ανεγείρεται, να μετατρέπεται ή να αποσυναρμολογείται, παρά μόνο κάτω από την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.

Οι εργασίες δεν πρέπει να ξεκινούν, αν δεν έχει πραγματοποιηθεί επιθεώρηση του χώρου της εργασίας από αρμόδιο άτομο, όπως καθορίζεται από τους εθνικούς νόμους και κανονισμούς και αν δεν έχει θεωρηθεί ασφαλές για εργασία το τμήμα της εκσκαφής, του φρέατος και των χωματοουργικών.

Εκσκαφές

Πριν αρχίσει η εκσκαφή στο εργοτάξιο πρέπει:

- όλη η εργασία εκσκαφής να έχει σχεδιασθεί και να έχει αποφασισθεί η μέθοδος της εκσκαφής και το είδος της απαιτούμενης εργασίας υποστήριξης.
- να έχει επαληθευθεί η σταθερότητα του εδάφους από αρμόδιο πρόσωπο.
- να έχει ελεγχθεί από αρμόδιο πρόσωπο ότι τα εφαπτόμενα κτίρια, οι κατασκευές ή οι δρόμοι δεν θα επηρεασθούν από την εκσκαφή.

- ο εργοδότης θα επαληθεύσει τη θέση όλων των εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, όπως υπόγειοι αποχετευτικοί αγωγοί, αγωγοί αερίου, νερού και ηλεκτρικοί αγωγοί, που είναι δυνατόν να προκαλέσουν επικίνδυνες καταστάσεις κατά τη διάρκεια της εργασίας.
- εφ' όσον είναι απαραίτητο για την αποφυγή κινδύνων, να διακοπεί ή να αποσυνδεθεί η παροχή αερίου, νερού, ηλεκτρισμού.
- αν οι υπόγειοι αγωγοί, οι καλωδιώσεις δεν είναι δυνατόν να αφαιρεθούν ή να αποσυνδεθούν, να περιφραχθούν, να απομονωθούν και να σημειωθούν κατάλληλα ή να προστατευθούν με άλλο τρόπο.
- να καθορισθεί η θέση των γεφυρών, προσωρινών δρόμων και των σωρών που έχουν εκσκαφθεί.
- αν είναι αναγκαίο για την αποφυγή κινδύνου, το έδαφος να καθαρίζεται από δέντρα, ογκόλιθους και άλλα εμπόδια.
- ο εργοδότης να διαπιστώσει ότι η γη που θα εκσκαφθεί δεν είναι μολυσμένη από βλαβερά χημικά ή αέρια ή κάποια άλλη επικίνδυνη χημική ουσία, όπως ο αμίαντος.
- Όλες οι εργασίες εκσκαφών πρέπει να επιβλέπονται από αρμόδιο πρόσωπο και πρέπει να δίνονται σαφείς οδηγίες στους χειριστές που εκτελούν την εργασία.

Οι πλευρές της εκσκαφής πρέπει να επιθεωρούνται προσεκτικά:

- καθημερινά, πριν από κάθε βάρδια και μετά από διακοπή εργασίας για διάστημα μεγαλύτερο της μιας ημέρας.
- μετά από κάθε ανατίναξη.
- μετά από απροσδόκητη κατακρήμνιση εδάφους.
- μετά από σημαντική βλάβη των υποστηριγμάτων.
- μετά από δυνατή βροχόπτωση, παγετό ή χιόνι.
- όταν απαντώνται σχηματισμοί βράχων.

Δεν πρέπει να τοποθετούνται ή να μετακινούνται φορτία, εγκαταστάσεις ή εξοπλισμός κοντά στα άκρα της εκσκαφής, όπου είναι πιθανόν να προκαλέσουν την κατάρρευση της θέτοντας έτσι σε κίνδυνο κάποια άτομα, εκτός εάν έχουν ληφθεί μέτρα, όπως αντιστήριξη ή πασσάλωση, για να μην υποχωρούν οι πλευρές.

Οι πλευρές της εκσκαφής πρέπει να είναι εφοδιασμένες με αγκυρωμένους προσκρουστήρες και φράγματα για να εμποδίζουν την είσοδο των οχημάτων στην εκσκαφή. Δεν επιτρέπονται βαριά οχήματα κοντά στην εκσκαφή εκτός και αν οι εργασίες στήριξης το επιτρέπουν.

Εάν μια εκσκαφή είναι πιθανόν να επηρεάζει την ασφάλεια μιας κατασκευής στην οποία βρίσκονται εργαζόμενοι, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία της κατασκευής από κατάρρευση.

Οι πλευρές εκσκαφών, όπου οι εργαζόμενοι είναι εκτεθειμένοι σε κίνδυνο από κινούμενο έδαφος πρέπει να ασφαλιζονται μέσω κλίσης αντιστήριξης φορητής περίφραξης ή άλλων αποτελεσματικών μέσων.

Όλη η εργασία υποστήριξης πρέπει να ελέγχεται τακτικά, για να εξασφαλίζεται ότι τα υποστηρίγματα, σφήνες κ.λ.π. είναι σταθερά και δεν παρατηρείται υπερβολική κάμψη ή παραμόρφωση.

Όλη η ξυλεία που υπόκειται σε μεταβαλλόμενες καιρικές συνθήκες πρέπει να ελέγχεται τακτικά για ξηρασία, συρρίκνωση και σάπισμα.

10. Δομικοί Σκελετοί, Ξυλότυποι και Εργασίες Σκυροδέματος

Γενικές διατάξεις

Η ανέγερση, η κατεδάφιση ή αποσυναρμολόγηση κτιρίων, κατασκευών, έργων πολιτικού μηχανικού, ξυλοτύπων, ψευδοκατασκευών, υποστηρίξεων πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένους εργαζόμενους και μόνο κάτω από την επίβλεψη αρμόδιου προσώπου.

Πρέπει να λαμβάνονται επαρκείς προφυλάξεις έναντι του κινδύνου που μπορεί να προκύψει για τους εργαζομένους από κάθε προσωρινή κατάσταση εξασθένησης ή αστάθειας μιας κατασκευής.

Ξυλότυποι, ψευδοκατασκευές και υποστηρίξεις πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να υποστηρίζουν με ασφάλεια όλα τα φορτία που μπορούν να εφαρμοσθούν σ' αυτά.

Οι ξυλότυποι πρέπει να είναι έτσι σχεδιασμένοι και κατασκευασμένοι, ώστε οι πλατφόρμες εργασίας, τα μέσα πρόσβασης, οι ενισχύσεις και τα μέσα χειρισμού και σταθεροποίησης να εφαρμόζονται εύκολα στην κατασκευή ξυλοτύπων.

Κατασκευές με Επί Τόπου Ρίψη Χυτού Σκυροδέματος

Η κατασκευή κατασκευών με επί τόπου ρίψη χυτού σκυροδέματος πρέπει να βασίζεται σε μελέτες ή και σχέδια τα οποία:

- περιλαμβάνουν προδιαγραφές για το χάλυβα, το σκυρόδεμα και τα άλλα χρησιμοποιούμενα υλικά, όπως και για τεχνικές μεθόδους για την ασφαλή τοποθέτηση και χειρισμό
- δείχνουν καθαρά τη θέση και την τοποθέτηση των οπλισμών στα στοιχεία της κατασκευής
- παρέχουν, αν είναι αναγκαίο, τους υπολογισμούς για τη φέρουσα ικανότητα της κατασκευής

Κατά τη διάρκεια της κατασκευής μεγάλων κατασκευών με επί τόπου ρίψη χυτού σκυροδέματος πρέπει να γίνεται καθημερινή αναφορά της προόδου των εργασιών, περιλαμβάνοντας τις ενδείξεις όλων των στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τη σκλήρυνση του σκυροδέματος.

Πρέπει να είναι προετοιμασμένες ακριβείς διαδικασίες για όλα τα στάδια της ανέγερσης και να ορισθεί αρμόδιο άτομο για να συντονίζει την εργασία και να ελέγχει τις διαδικασίες.

Κατά τη διάρκεια της έγχυσης οι ξυλότυποι και τα υποστηρίγματα τους πρέπει συνεχώς να παρακολουθούνται για τυχόν ατέλειες.

Τα φορτία δεν πρέπει να ξεφορτώνονται με ανατροπή ή να τοποθετούνται σε σκυρόδεμα υπό πύξη.

Ξυλότυποι

- Όλοι οι ξυλότυποι πρέπει να σχεδιάζονται κατάλληλα.
- Πρέπει να σχεδιάζονται κατανοητές και σύντομες διαδικασίες που να καλύπτουν όλα τα στάδια εργασίας.
- Πρέπει να ορισθεί ένα αρμόδιο πρόσωπο για το συντονισμό της εργασίας και τον έλεγχο εφαρμογής των διαδικασιών.
- Δεν πρέπει να γίνεται καμιά αλλαγή χωρίς συνεννόηση με το συντονιστή
- Όλα τα υλικά και οι σκαλωσιές πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά και να ελέγχονται με βάση τα σχέδια πριν χρησιμοποιηθούν.
- Τα θεμέλια πρέπει να ελέγχονται, για να διαπιστωθεί ότι η κατάσταση του εκσκαμμένου εδάφους συμφωνεί με την αρχική αναφορά εδάφους.
- Ο ξυλότυπος πρέπει να εξετάζεται, να ανεγείρεται και να αποσυναρμολογείται κάτω από την επίβλεψη ικανών και έμπειρων ατόμων και εφ' όσον είναι δυνατό, από εργαζομένους, που γνωρίζουν την εργασία.
- Οι απαραίτητες πληροφορίες για την ανέγερση του ξυλοτύπου, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών της τοποθέτησης των κλιμακοφόρων και των υποστηριγμάτων τους, πρέπει να παρέχονται στους εργαζομένους υπό μορφή σκίτσων ή σχεδίων υπό κλίμακα.
- Η ξυλεία και τα στηρίγματα για τον ξυλότυπο πρέπει να είναι κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τα φέροντα φορτία, τα ανοίγματα, τη θερμοκρασία τοποθέτησης και την ταχύτητα έγχυσης. Όπου χρειάζεται για την αποφυγή κινδύνων, πρέπει να παρέχεται επαρκής αντιστήριξη για την υποστήριξη των πλακών και δοκών σαν προστασία από τα υπερκείμενα φορτία.
- Η αντιστήριξη πρέπει να ασφαρίζεται στη θέση της μετά τη ρύθμιση.

- Η αντιστήριξη πρέπει να είναι έτσι τοποθετημένη, ώστε όταν αφαιρεθεί, να μπορούν να παραμείνουν επαρκή υποστηρίγματα στη θέση τους για να παρέχουν την αναγκαία στήριξη για την αποφυγή του κινδύνου.
- Η αντιστήριξη πρέπει να προστατεύεται επαρκώς από κινούμενα οχήματα, αιωρούμενα φορτία κ.λ.π
- Η αντιστήριξη πρέπει να παραμένει στη θέση της μέχρι να αποκτήσει το σκυρόδεμα αρκετή αντοχή για να στηρίζει με ασφάλεια όχι μόνο το δικό του βάρος, αλλά και κάθε εφαρμοζόμενο φορτίο. Δεν πρέπει να αφαιρείται παρά μόνο όταν δοθεί έγκριση από αρμόδιο πρόσωπο.
- Η αντιστήριξη πρέπει να είναι επαρκώς στηριγμένη ή δεμένη για την αποφυγή παραμόρφωσης ή μετατόπισης.
- Για την αποφυγή κινδύνων λόγω πτώσης τεμαχίων κατά την αφαίρεση του ξυλοτύπου, πρέπει εφ' όσον είναι εφικτό, αυτός να αφαιρείται συνολικά ή αλλιώς τα παραμένοντα τμήματα να στηρίζονται.
- Μηχανικές, υδραυλικές ή συσκευές ανύψωσης πεπιεσμένου αέρα για τη διαχείριση των ξυλοτύπων, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με αυτόματες συσκευές συγκράτησης για την αποφυγή κινδύνων, εάν διακοπεί η παροχή ισχύος του ανυψωτικού μηχανισμού.
- Οι ανυψωτικές συσκευές κενού πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε λείες, καθαρές επιφάνειες.
- Οι ανυψωτήρες κενού πρέπει να εφοδιάζονται με αυτόματο διακόπτη για την αποφυγή απώλειας σε περίπτωση ανεπάρκειας της ισχύος ή του εξοπλισμού.

11. Επιχρίσματα και Επικαλύψεις

Όπου υλικά συγκόλλησης, επικάλυψης, επιχρίσματα, διαλυτικά και παρόμοιες ουσίες περιέχουν εύφλεκτα συστατικά ή συστατικά τα οποία πιθανώς να αποτελούν κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων, θα εξασφαλίζεται ασφαλή τρόπος χειρισμού και χρήσης των υλικών αυτών, καθώς και πληροφόρηση προς όλους τους εργαζομένους σχετικά με τη βλαβερή φύση των υλικών.

Οι εργαζόμενοι θα φέρουν κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό για μάτια και δέρμα. Βλαβερά ή εύφλεκτα προωθητικά δεν θα χρησιμοποιούνται για επικάλυψη με ψεκασμό.

12. Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις

Σε ηλεκτρικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμό θα απασχολούνται μόνο ειδικευμένοι εργαζόμενοι.

Οι επιδιορθώσεις γεννητριών ρεύματος και κάθε μηχανισμού με ηλεκτρικά προβλήματα, θα γίνονται μόνο από υπεύθυνους ηλεκτρολόγους του έργου.

Πριν την εργασία σε απενεργοποιημένο τμήμα του συστήματος ο υπεύθυνος εργαζόμενος θα φροντίσει ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να προστατεύονται από την επανενεργοποίηση.

Δεν θα αποθηκεύονται ή τοποθετούνται εύφλεκτα υλικά κοντά σε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό.

Τα φορητά εργαλεία θα φορτίζονται με ηλεκτρική ενέργεια τάσης 48 Volts.

13. Φύλαξη του Εργοταξίου

Μετά το τέλος της εργασίας ο χώρος εργασιών θα περιφράσσεται από τον υπεύθυνο εργοδηγό με ανακλαστικό κόκκινο πλέγμα και θα τοποθετούνται οι κατάλληλες σημάνσεις για την κυκλοφορία στην περιοχή, αν απαιτείται. Θα εξασφαλίζεται ο περιορισμός των μηχανημάτων και του εξοπλισμού και γενικότερα των υλικών του έργου σε ασφαλείας χώρους εντός του κόκκινου πλέγματος.

ΤΜΗΜΑ Η

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ

Μαζί με το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) υποβάλλουμε και δείγμα πινάκων ελέγχου (από μελέτη εργασίας του Τ.Ε.Ε., 1997) που ο Υπεύθυνος Ασφάλειας και Υγιεινής του έργου οφείλει να συμπληρώνει, ώστε να διασφαλίζει στους χώρους εργασίας ότι τηρούνται τα μέσα ατομικής προστασίας και ότι οι εργασίες κατά την κατασκευή του έργου εκτελούνται λαμβάνοντας τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται από την νομοθεσία.

Ο χρήστης κατά την κρίση του, θα επιλέξει εκείνους τους πίνακες που καλύπτουν κάθε φορά τις ανάγκες ελέγχου της συγκεκριμένης εργασίας ή εργασιών που εκτελούνται την συγκεκριμένη περίοδο.

Οι πίνακες ελέγχου που ακολουθούν περιλαμβάνουν τις παρακάτω ενότητες :

- Οργάνωση Πρόληψης των ατυχημάτων στα εργοτάξια
- Εκσκαφές θεμελίων και τάφρων
- Μέτρα προστασίας σε εργασίες ικριωμάτων
- Μέτρα προστασίας έναντι πτώσεων ατόμων και αντικειμένων σε εργοτάξια
- Μέτρα προστασίας κατά την διάρκεια εργασιών φόρτωσης - εκφόρτωσης - αποθήκευσης – στοιβασίας.
- Πρόληψη ηλεκτρικών ατυχημάτων σε εργοτάξια – οικοδομές.
- Μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ).
- Πρώτες βοήθειες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΙΔΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΣΗΜΑΝΣΗ - ΣΥΜΒΟΛΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη σωστή συμπεριφορά των εργαζομένων σε όλες τις θέσεις και τους χώρους εργασίας. Τα σήματα ασφαλείας και υγείας παίζουν σπουδαίο ρόλο για την επίτευξη αυτού του στόχου, αφού με την κατάλληλη χρήση τους προσελκύουν την προσοχή των εργαζομένων προειδοποιώντας τους έτσι για τους υπάρχοντες κινδύνους ή υπενθυμίζοντας τους συγκεκριμένες οδηγίες.

Σήματα απαγόρευσης

Τα σήματα ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ απαγορεύουν να κάνουμε κάποια ενέργεια. Η ενέργεια που απαγορεύουν παριστάνεται με ένα μαύρο σύμβολο σε λευκό φόντο που περιβάλλεται από κόκκινη γραμμή.

Απαγορεύεται
το κάπνισμα

Απαγορεύεται
η χρήση γυμνής
φλόγας και το κάπνισμα

Απαγορεύεται
η είσοδος στους μη έχοντες
ειδική εργασία

Μη πόσιμο νερό

Απαγορεύεται
η κατάσβεση
με νερό

Μην αγγίζετε

Σήματα προειδοποίησης

Τα σήματα ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ προειδοποιούν για έναν υπαρκτό ή πιθανό κίνδυνο. Ο κίνδυνος για τον οποίο προειδοποιούν παριστάνεται με μαύρο σύμβολο σε κίτρινο φόντο.

Εύφλεκτες ύλες
ή υψηλή
θερμοκρασία

Οχήματα
διακίνησης
φορτίων

Κίνδυνος
ηλεκτροπληξίας

Αναφλέξιμες ύλες

Κίνδυνος
παραπατήματος

Κίνδυνος
πτώσης

Βλαβερές ή
ερεθιστικές ύλες

Αιωρούμενα φορτία

Γενικός κίνδυνος

Σήματα Υποχρέωσης

Τα σήματα ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ υποδεικνύουν μια συγκεκριμένη συμπεριφορά. Η ενέργεια που μας υποχρεώνουν να κάνουμε παριστάνεται με άσπρο σύμβολο σε μπλε φόντο.

Υποχρεωτική
προστασία ματιών

Υποχρεωτική
προστασία κεφαλής

Υποχρεωτική
η χρήση ωτοασπίδων

Υποχρεωτική
η χρήση μάσκας

Υποχρεωτική
προστασία των ποδιών

Υποχρεωτική
η προστασία
των χεριών

Υποχρεωτική
προστασία του σώμα-
τος

Υποχρεωτική
προστασία του προσώπου

Γενική Υποχρέωση

Σήματα Πυροσβεστικού Εξοπλισμού

Τα σήματα ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ δείχνουν τη θέση των πυροσβεστικών μέσων και σημείων. Η ένδειξη του υλικού ή η κατεύθυνση παριστάνεται με λευκό σύμβολο σε κόκκινο φόντο.

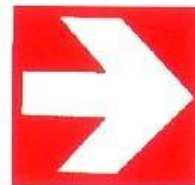
Πυροσβεστική μάνικα

Σκάλα

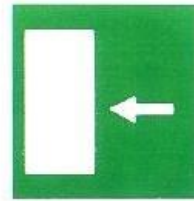
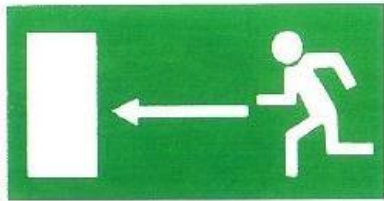
Πυροσβεστήρας

Παράδειγμα

Σήματα Βοηθείας

Τα σήματα ΒΟΗΘΕΙΑΣ (ή ΔΙΑΣΩΣΗΣ) υποδεικνύουν τις οδούς διαφυγής, τις εξόδους κινδύνου και τα μέσα βοήθειας ή διάσωσης. Η ένδειξη τους παριστάνεται με άσπρο σύμβολο σε πράσινο φόντο.

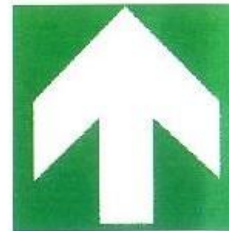
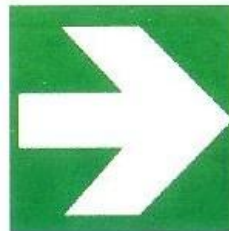
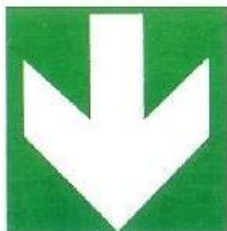
Έξοδοι Κινδύνου

Πρώτες Βοήθειες

Φορείο

Κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί

Οδική Σήμανση

Η κυκλοφορία των οχημάτων στο εσωτερικό οδικό δίκτυο των μονάδων, απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή και απόλυτο σεβασμό στις υποδείξεις που προβλέπουν τα σχετικά σήματα.

Υποχρεωτική πορεία δεξιά

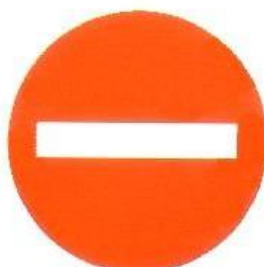
Υποχρεωτική πορεία αριστερά

Υποχρεωτική πορεία ευθεία

Υποχρεωτική στάση

Απαγορεύεται η διεύλευση οχημάτων

Υποχρωτικό όριο ταχύτητας

Σήμανση εμποδίων και επικίνδυνων σημείων.

Η σήμανση των κινδύνων από εμπόδια και των επικινδύνων σημείων στο εσωτερικό των κτιριακών χώρων γίνεται με κίτρινο χρώμα που εναλλάσσεται με μαύρο ή με κόκκινο που εναλλάσσεται με άσπρο.

Σύμβολα και ενδείξεις

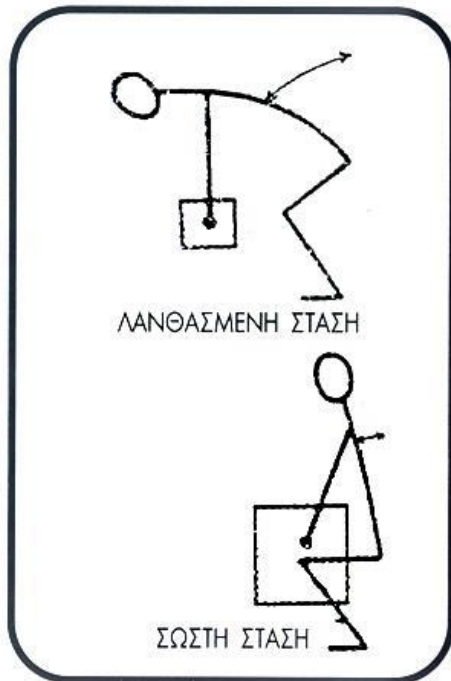
Μην πλησιάζεις τη κοάνη του απορριμματοφόρου

Μην εισέρχεσαι στο σώμα του οχήματος

Απομακρύνσου από τα οχήματα που βρίσκονται σε λειτουργία

ΠΡΟΣΟΧΗ όταν σηκώνουμε βαριά αντικείμενα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ:**ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ****ΠΙΝΑΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ****ΝΟΜΟΣ**

Α. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
ΤΙΤΛΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Φ.Ε.Κ.
1. ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	Ν,2273/'20	45/Α/'20
2. ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΤΛ.	ΠΔ 143/'34 ΤΡ.Ν. 141/'84 ΤΡ.Π.Δ. 16/'96	12/Α/'34
3. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	Ν. 15 68/'85 ΤΡ. Ν. 176/'88 Ν. 168/'87 Ν. 2224/94 ΠΔ 17/'96	117/Α/'85
4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ	ΠΔ 307/'86 ΤΡ. 77/'93	135/Α/'86
5. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΚΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΜΕΤ. ΜΟΛΥΒΔΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΠΔ 94/'87	54/Α/'87
6. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΤΩΝ Ν.ΠΛΔ. ΚΑΙ ΤΩΝ Ο.ΤΑ	ΑΠ. 88555/3293/'88 ΚΥΡ.Ν.1836/'89	721/Β/'89
7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΡΕΧΟΥΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΘΟΡΥΒΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ, ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 86/188 ΕΟΚ	ΠΔ 85/'91	38/Α/'91
8. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 1568/85 ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, ΝΠΔΔ ΚΑΙ ΟΤΑ.	ΠΔ 157/'92	74/Α/'92
9. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΟΥΣ, ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΔ 307/86 (135α) ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 88/642 ΕΟΚ	ΠΔ 77/'93	4/Α/'93
10. ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ, ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΑΥΤΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	Ν. 2224/'94	112/Α/'93
11. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ	ΠΔ 395/'94	220/Α/'94

Α. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
ΤΙΤΛΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Φ.Ε.Κ.
ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/655 ΕΟΚ		
12. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/656 ΕΟΚ	ΠΔ396/94	220/Α/94
13. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΜΕ ΟΘΟΝΗ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 90/270 ΕΟΚ	ΠΔ398/94	221/Α/94
14. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 90/394 ΕΟΚ	ΠΔ 399/94	221/Α/94
15. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 92/58 ΕΟΚ	ΠΔ 105/95	67/Α/95
16. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΡΕΧΟΥΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 90/679 ΕΟΚ ΚΑΙ 93/88 ΕΟΚ	ΠΔ 186/95	97/Α/95
17. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/654 ΕΟΚ	ΠΔ 16/96	10/Α/96
18. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 89/391 ΕΟΚ & 91/383 ΕΟΚ	ΠΔ 17/96	11/Α/96
19. ΠΕΡΙ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΝΗΣΕΩΣ ΜΕΛΕΤΩΝ	Ν.716/77	295 Α'
20. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	Ν.3144/03	Α 111/8-5-03
21. ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΙΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΕΡΓΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ.	Π.Δ. 1073/81	260 Α' (Διόρθ.Σφαλμ. στο ΦΕΚ 320 Α'/81)
22. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 395/94 "ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/Α/19-12-94) ΟΠΩΣ ΑΥΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ Π.Δ. 89/99 "ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 395/94 ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 95/63/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ" (ΦΕΚ 94/Α/13-5-1999)	Π.Δ. 304/3-11-00	241 Α'
23. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	Π.Δ. 305/96	212 Α

Α. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
ΤΙΤΛΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Φ.Ε.Κ.
ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ Η ΚΙΝΗΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 92/57/ΕΟΚ		
24. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΕΚΤΕΘΟΥΝ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΠΟ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΕΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 1999/92/ΕΚ ΤΗΣ 16ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (Ε.Ε. L 23/57/28.01.2000).	Π.Δ. 42/03	A 44/21-2-03
25. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.	Π.Δ.778/80	193 Α'
26. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 395/94 "ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/655/ΕΟΚ" (220/Α) ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 95/63/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Π.Δ. 89/13-5-99	94 Α'

Β. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
ΤΙΤΛΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Φ.Ε.Κ.
1. ΑΡ.ΟΔΗΓ. 80/ΕΟΚ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΜΟΛΥΒΔΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ.	ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ Ν. 1568/-85	77/Α/-85
2. 86/188/ΕΟΚ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΡΕΧΟΥΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΘΟΥΡΥΒΟ.	ΠΔ 85/'91	38/Α/'91
3. 8B/642/ΕΟΚ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΗΣ 80/1107/ΕΟΚ	ΠΔ 77/'93	4/Α/'93
4. 89/391/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΠΔ	17/'96	11/Α/96
5. 89/654/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	ΠΔ.16/'96	10/Α/'96
6. 89/655/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΣ	ΠΔ. 395/'94	220/Α/'94
7. 89/656/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	ΠΔ. 396/'94	220/Α/'94

ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ		
8. 90/394/ΕΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΠΔ. 399/94	221/Α/94
9. 90/270/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΜΕ ΟΘΟΝΗ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ ΠΛ.	398/94	221/Α/94
10. 90/679/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΡΕΧΟΥΝ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΠΔ. 186/95	97/Α/95
11.Π. 91/322/ΕΠΙΤΡ. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 80/1107/ΕΟΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ, ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	ΠΔ. 186/95	97/Α/95
12. 91/383/ΕΟΚ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΟ ΝΑ ΠΡΟΑΓΟΥΝ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ Η ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΠΔ. 17/96	11/Α/96
13. 92/58/ΕΟΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΠΔ 105/95	67/Α/96
14. 93/88/ΕΟΚ ΤΡΟΠ. ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 90/679/ΕΟΚ (ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ)	ΠΔ. 186/95	
15. 95/63/ΕΟΚ ΤΡΟΠ. ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 89/655/ΕΟΚ (ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)		
16. ΟΔΗΓΙΑ 92/57/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 24ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1992 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ Η ΚΙΝΗΤΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ (ΟΓΔΟΗ ΕΙΔΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 89/391/ΕΟΚ)		

Γ. ΆΛΛΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ	ΝΟΜΟΣ	Φ.Ε.Κ.
1. ΠΕΡΙ ΚΥΡΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΗΣ ΕΙΣ ΓΕΝΕΥΗ ΤΟ ΕΤΟΣ 1960 ΥΠ ΑΡ. 115 ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑΣ ΙΟΝΤΙΖΟΥΣΑΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ	Ν. 1181/81	195/Α/81
2. ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΙΟΝΤΙΖΟΥΣΕΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ	ΑΠ. Α2 ΣΤ/1539/85	280/Β/85
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	ΠΔ 71/88	32/Α/88
4. ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ	ΑΠ.7755/160/88	241/Β/-88

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ- ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΥΤΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΕΥΦΛΕΚΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ		
5. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 89/686/ΕΟΚ	ΑΠ. Β4373/1205/93	187/Β/93
6. ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	231/86	87/Α/86
7. ΤΟΞΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΠΟΛΥΧΛΩΡΟΦΑΙΝΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΧΛΩΡΟΤΡΙΦΑΙΝΥΛΙΩΝ ΣΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 78/319/ΕΟΚ ΚΑΙ 76/403/ΕΟΚ	ΑΠ.72751/3054/-85	665/Β/05
8. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ	ΚΥΑ1197/89	567/Β/90
9. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΑΠΩΝ ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 67/548/ΕΟΚ	ΑΠ.88740/1883/95 1008/Β/95	
10. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΑΡΘ. 662 Α.Κ.	
11. ΕΠΙΜΟΡΦΗΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΦΟΣΟΝ ΑΥΤΕΣ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Π.Δ. 294/88 ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΛΙΓΟΤΕΡΟΥΣ ΑΠΟ 50 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2003.	ΑΡΙΘ. 130272/03	Β 432/11-4-03
12. ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ) ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ) ΩΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ Η/ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΈΡΓΟ	ΑΡΙΘ. ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ./85/01	686 Β'

ΨΑΡΑ, 28/02/2023
Ο ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ

ΧΙΟΣ, 28/02/2023
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Δ/ΝΤΗΣ ΤΗΣ Τ.Υ.Δ. ΧΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΠΕ ΠΟΛ. ΜΗΧ ΜΕ ΒΑΘΜΟ Β'

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΟΥΛΑΣ
ΜΗΧ. ΟΙΚ. & ΔΙΟΙΚ. ΜΕ ΒΑΘΜΟ Α'